

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt LIX. a Idem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

NOTÆ.

- I. a **I**dem.] Gregorius IX. videlicet, qui præsentem constitutionem edidit pro decisione illius casus, quando videlicet duobus concessa est facultas se ad invicem absolvendi à minori excommunicatione, utrum videlicet si ambo in eam incidant, possint ad invicem se absolvere? Eras.

ferit Gregorius, posse, quia cum excommunicatus minori excommunicatione tantum prohibitus sit à susceptione Sacramentorum, non verò ab eorum collatione, ut probavi in cap. *si celebrat*, de cleric. excommunic. cap. *significavit hoc titulo*; ideo qui excommunicatione minori ligatus est, potest socium eadem censurâ ligatum absolvere.

CAPUT LVII.

a Idem.

Permittimus Ecclesiarum ministris semel in hebdomada tempore interdicti, non pulsatis campanis, voce submissa, januis clausis excommunicatis, & interdictis exclusis, Missarum solennia celebrare causâ conficiendi corpus Domini, quod decedentibus in pœnitentia non negatur.

NOTÆ.

- a **I**dem.] Gregorius IX. videlicet. Textum hunc exposui in cap. *quod in te, de pœnit. & remiss.*

CAPUT LVIII.

a Idem.

Quamvis incidens in canonem latæ sententiæ propter violentam manuum injectionem, juxta proprias facultates eis satisfaciatur, quibus injurias irrogavit: non tamen aliter quam per Sedem Apostolicam, vel ejus ^b Legatum absolutionis potest beneficium obtinere: nisi imminente mortis articulo, infirmitate e inimicitia, aut inopia, ^d puerili, vel senili ætate, fragilitate, ^e sexus, seu alia corporis impotentia, sive quolibet impedimento canonico retrahatur, quominus Romanum Pontificem possit adire: vel nisi juris beneficio a labore hujusmodi excusetur. Ceterum quibusdam prædictorum, videlicet qui temporali impedimento laborant (exceptis pueris) sub debito juramenti (quod secundum Ecclesiæ formam præstare tenentur) consuevit injungi, ut impedimento cessante ad Apostolicam Sedem accedant, mandatum ipsius humiliter susceperunt.

NOTÆ.

- a **I**dem.] Gregorius videlicet IX. qui etiam hanc constitutionem edidit pro explicatione canonis *Si quis suadente*, juxta suorum prædecessorum decisiones.

^b Legatum.] Aliter videlicet, juxta tradita supra in cap. *ad eminentiam*.

^c Inimicitia.] Ut probavi supra in cap.

^d Puerili.] Juxta tradita in cap. *hoc tit.*

^e Sexus.] Consonat caput *mulieres*, ubi probavi, *hoc tit.*

CAPUT LIX.

a Idem.

Siquem sub hac forma verborum: Illum excommunico; vel simili, à judice suo excommunicari contingat, dicendum est, eum non tantum minori, quæ à perceptione sacramentorum; sed etiam majori excommunicatione, quæ à communione fidelium separat, esse ligatum.

NOTÆ.

- I. a **I**dem.] Gregorius videlicet IX. qui hanc novam edidit constitutionem; nam cum olim excommunicatio simpliciter prolata tantum de minori acciperetur, cap. *Engeltrudam* 3. *quest.* 4. cap. *cum excommunicato* 11. *quest.* 3. tamen ipse noviter statuit, ut si simpliciter excommunicatio proferatur, intelligatur de majori, quæ fidelium communione privat, & magis timetur; nam quælibet

dictio in potiori ejus significatione accipienda est. Glossa in l. 1. ff. de *V. O.* probant, atque explicant latè Balboa in cap. 2. de *except. annuero* 98. Gibalinus de *cenfur. disquisit.* 1. *questione* 2. Nec tunc obstat textus in cap. *de except.* lib. 6. ubi statuitur, reum excipientem advertus actorem de excommunicatione, exprimere debere speciem ipsius excommunicationis. Igitur quia simpliciter excommunicatio non accipitur pro majori. Cui difficultati, omissis traditis à Covar,

Covat. in cap. alma. 1. part. 8. num. 8. dicendum est cum Gibalino, & Balboa ubi supra, Fermosino in cap. cum non ab homine, quest. 3. de iudiciis, in eo textu non affirmari, necessario exprimentam esse speciem excommunicationis à reo excipiente, siquidem id superfluum esset, tum ex presenti textu, tum ex eo, quia tantum excommunicatio major repellit a iudicio, ut probavi in cap. intelleximus, de iudiciis, cap. 2. de except. sed tan-

tum decerni, allegandam esse causam specialem excommunicationis, quia cum in §. si vero, ipsius textus dicatur, probandam esse exceptionem intra octiduum apertis documentis, id nulla ratione fieri poterat, allegatà tantum excommunicatione in genere, nisi illius causa specialis, quæ intra illum terminum probari possit, exprimeretur. Latius prosequuntur Balboa, & Primarij nostri in dicto cap. 2. de except.

CAPUT LX.

a Idem.

PUERIS, qui in canonem inciderunt sententiæ promulgatæ, sive ante, sive post pubertatem postulent se absolvi, potest diœcesanus Episcopus absolutionis beneficium impertiri: cum propter defectum ætatis, in qua fuit commissus excessus, rigor sit mansuetudine temperandus.

NOTÆ.

a [Idem.] Gregorius videlicet IX. Textum hunc exposui supra in cap. 1.

TITULUS XL.

De verborum significatione.

CAPUT PRIMVM.

a Hieronymus super Osee.

INNOVATE novale. Novale est ager nunc primùm præcisus.

NOTÆ.

I. a Hieronymus.] Ita etiam legitur in prima collectione, sub hoc tit. cap. final. sed non reperiuntur hæc verba in commentariis ipsius S. Do-

ctoris super Prophetam Oseam: extant tamen in Glossa, quæ vulgò interlinearis dicitur, ubi ad ea verba Prophetæ Osee cap. 10. *Seminate vobis injustitiam, & metite in ore misericordie: innovate vobis novale, legitur: Novale est ager nunc primùm præcisus.*

CAPUT II.

Idem super a Danielelem.

NAM & Rex Nabuchodonosor pater tuus, idest proavus, more b Scripturæ, quæ avos, & deinceps patres appellat.

NOTÆ.

diximus, proavum ejus, secundum consuetudinem Scripturarum.

I. a Danielelem.] Ita etiam legitur in prima collectione, sub hoc tit. cap. 1. & priora illa verba reperiuntur in cap. 1. Danielis, videlicet: *Nam Rex Nabuchodonosor pater tuus; ubi ea D. Hieronymus ita exponit. Quod autem Balthasaris patrem Nabuchodonosor vocat, non facit errorem scientibus sacra Scriptura consuetudinem, quæ patres omnes proavi, & majores vocantur. Et ad illa verba: In diebus patris tui, ait: Et in diebus patris tui. Patrem vocat Nabuchodonosor, ut supra*

b Scripturæ.] Et etiam jure civili attento, juxta communem interpretationem, patris nomine avus quoque continetur, l. iusta 201. ff. de V. S. ubi Gentilis, & Fornerius. Nec tantum avus paternus, verum & maternus, l. ut. in fine, Cod. communia utriusque judic. immò & omnes ascendentes, ut docent Chasseneus in consuet. Burgundia, rubrica 751. Acacius Ripol de privil. parent. in prolog. num. 36. qui inde explicat textus in lege Julia, ff. de ritu nupt. l. filium habeo, ff. ad Maced.